

Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți
Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte
Catedra de psihologie

CURRICULUM

la unitatea de curs

Psihopatologia

(denumirea unității de curs)

Ciclul I - studii superioare de licență

Codul și denumirea domeniului general de studii: 031 Științe sociale și comportamentale

Codul și denumirea specialității: 0313.1 Psihologie

Forma de învățământ: Învățământ cu frecvență

Autor:

Conf.univ., dr., Silvia Briceag

(titlu didactic, titlu științific Prenume NUME)

(semnătura)

BALȚI, 2017

Discutat și aprobat la ședința Catedrei de psihologie

Procesul-verbal nr. 3 din 28.11.2017

Șefa Catedrei de psihologie

(semnătura)

Conf.univ., dr., Silvia Briceag

(titlu didactic, titlu științific Prenume NUME)

Discutat și aprobat la ședința Consiliului Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Arte,

Procesul-verbal nr. 4 din 06.12.2017

Decanul Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Arte

Conf.univ., dr., Lora Ciobanu

(semnătura)

(titlu didactic, titlu științific Prenume NUME)

1. Informații de identificare a cursului

Facultatea: de Științe ale Educației, Psihologie și Arte

Catedra de psihologie

Domeniul general de studii: 031 Științe sociale și comportamentale

Domeniul de formare profesională la ciclul I/II: Psihologie

Denumirea specialității / programului de master: Psihologie

Administrarea unității de curs **Psihopatologia**

(denumirea unității de curs)

Codul unității de curs / modulului	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea Orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			curs	seminarii	laborator	studiu individual		
F.03.O.018	5	150	30	45	-	75	ex	rom

Anul de studii și semestrul în care se studiază: anul II, semestrul 3

Statutul: disciplină obligatorie

2. Integrarea cursului în programul de studii

Psihopatologia ca disciplina psihologică, își propune: a) să realizeze o descriere obiectivă a stărilor mintale anormale pe baza informațiilor obținute de la pacient privind experiențele sale mintale și pe baza observării comportamentului bolnavului; b) să identifice cauzele fenomenelor mintale anormale, întregind pregătirea profesională a viitorilor specialiști în domeniu. Tulburările psihice uneori reprezintă cauza, alteori consecința acelor probleme, pentru care un om devine asistat psihosocial. Insușirile psihice nefavorabile, bolile psihice pot contribui la apariția unor probleme care necesită intervenția specialiștilor în domeniu. Problemele grave cu care se confruntă o persoană pot determina declanșarea unor tulburări psihice.

3. Competențe prealabile

Pentru a studia acest curs studenții trebuie să posede competențe de individualizare a clientului, ținând cont de vîrsta lui, competențe de diagnosticare a particularităților individual- tipologice a clientului.

4. Competențe dezvoltate în cadrul cursului

CP1. Operarea cu concepte fundamentale în domeniul psihologiei și utilizarea acestora în comunicarea profesională.

CP2. Proiectarea și realizarea unui demers de cercetare prin abilități de control și inovație în domeniul psihologiei.

CP3. Evaluarea critică a situațiilor problematice și a soluțiilor posibile în psihologie.

CP4. Evaluarea psihologică a individului, grupului și organizației.

CP5. Proiectarea și realizarea intervențiilor psihologice.

CP6. Relaționarea și comunicarea interpersonală specifică domeniului psihologiei prin valorificarea informațiilor, vizind varii contexte socio-umane și de identitate națională.

CT1. Aplicarea principiilor, normelor și valorilor eticii și deontologiei profesionale în cadrul propriei strategii de muncă.

CT3. Identificarea oportunităților de formare continuă și valorificarea eficientă a resurselor și tehnicilor de învățare pentru propria dezvoltare.

5. Finalitățile cursului

La finalul studierii disciplinei studentul va fi capabil:

- să înțeleagă mecanismele prin care factorii cognitivi, emoționali, comportamentali și sociali pot influența sănătatea psihică (mintală) și să recunoască factorii de risc pentru îmbolnăviri și a factorilor de menținere și promovare a sănătății psihice (mentale.);
- să înțeleagă reperele ce ghidează elaborarea metodelor de diagnosticare a tulburărilor psihice;
- să cunoască modalitățile de intervenție pentru reducerea și combaterea factorilor de risc pentru sănătate mintală;
- să explice diferențele dintre programele comunitare, instituționale și de grup în cazul intervențiilor pe teren în instituțiile speciale (Spital psihiatric, Clinica psihiatrică, CCSM);
- să aplice tehnici de diagnostic a diferitor tulburări psihice (tulburări de conștiință, tulburări a sferei cognitive, afective, volitive, de personalitate etc);
- să respecte diferențele de vârstă, gen, religie, cultură, orientare sexuală în investigația tulburărilor psihice;
- să comunice suportiv cu membrii echipei multidisciplinare și să-și valorifice propriul potențial.
- să se angajeze în analiza critică a politicilor publice de promovare a sănătății mintale și a reducerii riscului de îmbolnăviri;

6. Conținuturi

N d/r	Unitatile tematice ale cursului	Nr. de ore 30/45				
		Frecventa la zi				
		prelegeri		seminare		lab
1	Tema plan(puncte reper,aplicatii practice p/u seminare)	Aud 30	SID 30	Aud 45	SID 45	---
1	Obiectul de studiu al psihopatologiei. 1.1. Obiectul de studiu al psihopatologiei 1.2. Istoricul psihopatologiei 1.3. Starea actuală a psihopatologiei. Aplicații practice: Elaborarea unui referat la p.1.3.	2	2	2	2	
2	Metode de investigație în psihopatologie 2.1. Principiile de organizare și specificul de aplicare a metodelor de investigație în psihopatologie, 2.2. Testele în psihopatologie, 2.3. Experimentul patopsihologic. Cerințele față de structura, procedura de aplicare a experimentului patopsihologic. Aplicații practice: Prezentarea portofoliului cu materiale predestinate experimentului psihopatologic	2	2	2	2	
3	Tulburări de conștiință 3.1. Starea de obtuzie, de obnubilare. Soporul. Coma. 3.2. Stările delirante. 3.2.1. Starea delirantă abortivă 3.2.2. Starea delirantă cu caracter profesional 3.2.3. Starea delirantă musitantă 3.3. Starea oneiroidă(expansivă, depresivă, mixtă) 3.4. Amentia 3.5. Stare crepusculară 3.5.1. Automatism, ambulator 3.5.2. Somnambulism 3.5.3. Absențe Aplicații practice: Investigația experimentală a dereglărilor de conștiință. Prezentarea fișelor a 3 bolnavi.	2	2	4	4	
4	Tulburări de percepției Preliminarii 4. 1. Agnoziile, pseudoagnoziile 4.2. Iluziile și halucinațiile, pseudohalucinațiile 4.3. Dereglarea componentului motivațional al percepției Aplicații practice: Investigatia experimentală a dereglărilor de percepție. Prezentarea fișelor a	2	2	4	4	

	3 bolnavi					
5	Tulburări de memorie Preliminarii. 5.1. Dismneziile cantitative. 5.2. Dismneziile calitative. 5.3. Dereglarea componentului motivațional al memoriei Aplicații practice: <i>Investigația experimentală a a dereglărilor de memorie</i>	3	3	3	3	
6	Tulburări ale gândirii Preliminarii. 6.1 Dereglarea dinamicii gândirii 6.2 Dereglarea orientării spre scop a gândirii 6.3 Dereglarea operaționalității gândirii 6.4 Ideile delirante 6.4.1 Idei delirante expansive 6.4.2 Idei delirante depresive 6.5. Obsesiile 6.6 Fenomene impulsive. Aplicații practice: <i>Investigația experimentală a a dereglărilor de gândire</i>	4	4	6	6	
7	Tulburări ale proceselor afective Preliminarii 7.1. Mania. Stări maniacale 7.2. Depresia 7.3. Apatia 7.4. Disforia 7.5. Ambivalența afectivă Aplicații practice: <i>Investigația experimentală a dereglărilor afective.</i>	2	2	2	2	
8	Tulburări de voință Preliminarii 8.1 Hiperbulia 8.2 Hipobulia 8.3 Abulia 8.4 Disabulia 8.5 Parabulia Aplicații practice: <i>Investigația experimentală a dereglărilor de voință.</i>	2	2	2	2	
9	Tulburări psihomotorii Preliminarii 9.1 Sindromul catatonie 9.1.1. Excitația catatonică 9.1.2. Stuporul catatonie Aplicații practice: <i>Elaborarea strategiilor de comportament cu bolnavul în caz de tulburări psihomotorii.</i>	2	2	2	2	
10	Tulburări ale atenției	1	1	2	2	

	Preliminarii 10.1. Hipoprosexia 10.2. Hiperprosexia 10.3. Aprosexia Aplicații practice: <i>Investigația experimentală a dereglărilor de atenție</i>					
11	Dereglări de personalitate 11.1. Patologia motivație: dereglarea ierarhii motivelor 11.2. Dereglarea autocontrolului comportamentului 11.3. Tulburarea de personalitate paranoidă 11.4. Tulburarea de personalitate schizoidă 11.5. Tulburarea de personalitate antisocială (dissocială) 11.6. Tulburarea de personalitate borderline 11.7. Tulburarea de personalitate histrionică 11.8. Tulburarea de personalitate evitantă 11.9. Tulburarea de personalitate dependentă 11.10. Tulburarea de personalitate obsesivo-compulsivă Aplicații practice: <i>Investigația experimentală a dereglărilor de personalitate</i>	4	4	6	6	
12	Deficiența mentală 12.1 Istoricul deficienței mentale 12.2 Aspecte ale abordării științifice a deficienței mentale 12.2.1 Precizări terminologice 12.2.2 Definirea deficienței mentale 12.2.3 Definiții alternative a deficienței mentale Aplicații practice: <i>Aplicarea testelor de inteligență, analiza și interpretarea rezultatelor obținute.</i>	2	2	4	4	
13	Psihopatologia infantilă 13.1. Copii cu retardare mentală temporară 13.2. Copii oligofreni 13.3. Copii cu comportament astenic. 13.4. Copii cu stări reactive și trăiri emotive conflictuale 13.5. Tulburările de comunicare și de învățare; 13.6. Tulburarea autistă; 13.7. Tulburările de deficit de atenție și de comportament disruptiv; 13.8. Ticurile. 13.9. Forme psihopatice ale comportamentului infantil. 13.10. Manifestări incipiente de boli psihice la copii Aplicații practice: <i>Investigația experimentală a dereglărilor proceselor cognitive și de comportament în secția de copii. Prezentarea portofoliului.</i>	2	2	6	6	

7. Strategii didactice

Expunerea, exemplul demonstrativ, dezbateri, sinteza cunoștințelor, descoperire dirijată, clarificare conceptuală, activități de grup, sinteza cunoștințelor, jocul de rol, investigații experimentale în teren (SP,CCSM); evaluare prin prezentări orale, scrise și în format electronic, portofoliu cu fișele pacienților.

8. Activități de studiu individual

Timpul total (ore pe semestru) al activităților de studiu individual pretinse studentului				
<i>(completați cu zero activitățile care nu sunt cerute)</i>				
Descifrarea și studiul notițelor de curs	10	8.	Pregătire prezentări orale	7
Studiu după manual, suport de curs	10	9.	Pregătire examinare finală	2
Studiul bibliografiei minimale indicate	10	10.	Consultații	2
Documentare suplimentară în bibliotecă	10	11.	Documentare pe teren(spital)	10
Activitate specifică de pregătire (ore)	2	12.	Documentare pe INTERNET	5
Realizare teme, referate, eseuri, traduceri	2	13.	. Activități de promovare a sanatații mintale teren,spital) ...	5
Total 75 ore				

9. Evaluare:(forma, formula, exigente regulament, chestionar pentru proba evaluare finală, tematica tezelor de an)

Forma de evaluare-examen scris, formula : media evaluării curente/0,6+ nota ex /0,4=nota finală

10. Bibliografia

1. Briceag, S. Psihopatologia/ Silvia Briceag; Univ. de Stat "Alec Russo" din Bălți, Fac. de Științe ale Educației, Psihologie și Arte, Catedra de Psihologie. – Bălți : Universitatea de Stat "Alec Russo" din Bălți, 2017.- /// 267 p. : tab. ISBN 978-9975-50-195-8.
<http://dspace.usarb.md:8080/jspui/bitstream/123456789/1336/1/curs.pdf>
2. David, Daniel. Psihologie clinică și psihoterapie : Fundamente / Daniel David. - Iași : Polirom, 2006 (București : Lumina Tipo). - 323 p. : tab. - ISBN 973-681-917-5; ISBN 978-973-681-917-9. - Bibliogr. p. 320-322 ; Total ex.: **sl3-1**. 61(03) / P897
3. Ionescu, Șerban. 14 abordări în psihopatologie / Șerban Ionescu ; trad. de Bogdan Balan. - Iași : Polirom, 2006 (Tipogr. Print Multicolor). - 316 p. - (**Psihologie clinică și psihoterapie**) / coord. de I. Dafinoiu). - ISBN 973-681-850-0; ISBN 978-973-681-850-9. - Bibliogr. p. 269-316 ; Total ex.: **sl3-1**. 159.9 / M33
4. Marcelli, Daniel. Depresie și tentative de suicid la adolescență / Daniel Marcelli, Elise Berthaut ; trad. de Geta-Liuba Dafinoiu. - Iași : Polirom , 2007 (Tipogr. Print Multicolor). - 333 p. - (**Psihologie clinică și psihoterapie**) / coord. de I. Dafinoiu). - ISBN 978-973-46-0543-9; - Bibliogr. p. 303-326. Total ex.: **sl3-1**. 61 / G95

5. Guimon, Jose. Introducere în terapiile de grup : Teorii, tehnici, programe / J.Guimon ; trad. de G. Sandu. - Iași : Polirom, 2006 (Tipogr. Print Multicolor). - 363 p. - **(Psihologie clinică și psihoterapie)** / coord. de I. Dafinoiu). - ISBN 973-46-0424-4; ISBN 978-973-46-0424-1. - Index p. 351-363. Total ex.: **sl3-1**. 159.9 / I68
6. Ionescu, Șerban. Mecanismele de apărare : Teorie și aspecte clinice / Șerban Ionescu, Marie-Madeleine Jacquet, Claude Lhote ; trad. de Andrei-Paul Corescu. - Iași : Polirom, 2007 (Tipogr. Print Multicolor). - 331 p. - (Psihologie clinică și psihoterapie / coord. de I. Dafinoiu). - ISBN 973-46-0578-X; ISBN 978-973-46-0578-1. - Bibliogr. p. 307-331. Total ex.: **sl3-2**. 61 / W69
7. Wilmshurst, Linda. Psihopatologia copilului : Fundamente / Linda Wilmshurst ; trad. de A. Pelea. - Iași : Polirom, 2007 (Tipogr. Print Multicolor). - 375 p. - **(Psihologie clinică și psihoterapie)** / coord. de I. Dafinoiu). - ISBN 978-973-46-0863-8. - Bibliogr. p. 327-363 ; Index p. 365-375. Total ex.: **sl3-2; d-1**. 61 / L33
8. Lăzărescu, Mircea. Psihopatologie clinică. - Timișoara : Helicon, 1994. - 478 p. - ISBN 973-9159-29-X. Total ex.: **sl3-1; s1-3; d-18**. 159.9 / L33
9. Lăzărescu, Mircea. Tulburările de personalitate / Mircea Lăzărescu, Aurel Nireștean. - Iași : Polirom, 2007 (Tipogr. Print Multicolor). - 470 p. - **(Psihologie clinică și psihoterapie)** / coord. de I. Dafinoiu). - ISBN 978-973-46-0760-0. - Bibliogr. p. 421-470. Total ex.: **sl3-1**.
10. Рустанович, А.В. Клиническая психиатрия в схемах, таблицах и рисунках : справ. пособие / А. В. Рустанович, В. К. Шампей. - СПб. : ЭЛБИ-СПб., 2001. - 204 p. - ISBN 5-93979-012-7. Total ex.: **d-1**. 59.9 / I68

Chestionar evaluare finală

1. Prezentați conceptele teoretice ale psihopatologiei.
2. Prezentați noțiunile de sănătate și boală mintală.
3. Faceți o paralelă calitativă între conceptul de normalitate și anormalitate psiică.
4. Care sunt cauzele bolilor psihice?
5. Prezentați o clasificare a bolilor psihice.
6. Descrieți principiile experimentului psihopatologic.
7. Prezentați tulburările de conștiință. Explicați stările delirante. Starea delirantă musitantă.
8. Prezentați tulburările de conștiință. Explicați starea de obtuzie, de obnubilare, soporul, coma.
9. Prezentați tulburările de conștiință. Explicați starea oneiroidă. Dereglări motorii.
10. Explicați tulburările de conștiință: Amenția. Starea crepusculară.
11. Descrieți iluziile vizuale, gustative, olfactive și tactile.
12. Descrieți halucinațiile auditive, vizuale, gustative, tactile. Pseudohalucinațiile.
13. Prezentați o caracteristică a dismneziilor cantitative: amnezia, hipomnezia, hiperamnezia.
14. Prezentați o caracteristică a dismneziilor calitative și paramneziilor: pseudoreminiscențele, contabulațiile.
15. Ce este ecmnezia. Caracterizați Sindromul Korsakov.
16. Explicați în ce constă dereglarea operaționalității gândirii.
17. Descrieți dereglări ale dinamicii gândirii. Labilitatea gândirii.
18. Decrieti hipoprosezia, hiperprosexia, aprosexia.
19. În ce constă dereglarea orientării spre scop a gândirii? Explicați trivialitatea gândirii.
20. Caracterizați ideile delirante expansive.
21. Caracterizați ideile delirante depresive.
22. Caracterizați obsesiile și fenomenele impulsive.
23. Tulburări afective: Caracterizați mania, stările maniacale.
24. Cum se manifestă anxietatea generalizată și atacul de panică?
25. Ce sunt tulburări anxio-fobice?
26. Caracterizați tulburările obsesiv-compulsive.
27. Cum se manifestă reacția la stres sever și tulburările de adaptare

28. Ce este depresia?. Caracterizati inhibiția procesului asociativ.
29. Ce este apatia?. Caracterizati distrofia, ambivalența afectivă, incontinență afectivă.
30. Denumiti tulburările de voință.
31. Cum se manifesta anorexia nervoasă și bulimia nervoasă
32. Care sunt cauzele apariției insomniei și hipersomniei?
33. Descrieti coșmarul, pavorul nocturn și somnambulismul.
34. Dereglări de personalitate. Cum, se manifesta dereglarea ierarhiei motivelor.
35. Descrieti tulburarea de personalitate paranoidă
36. Descrieti tulburarea de personalitate schizoidă
37. Descrieti tulburarea de personalitate antisocială (dissocială)
38. Descrieti tulburarea de personalitate borderline
39. Descrieti tulburarea de personalitate histrionică
40. Descrieti tulburarea de personalitate evitantă
41. Descrieti tulburarea de personalitate dependentă
42. Descrieti tulburarea de personalitate obsesivo-compulsivă
43. În ce consta terapia tulburărilor de personalitate?
44. Ce sunt tulburările somatoforme?
45. Prezentați conceptul deficienței mentale.
46. Prezentați conceptul de retardare mintală. Caracterizati nivelurile.
47. Descrieti copii oligofreni: Imbecilitatea, ideozia, debilitatea.
48. Prezentați caracteristica copiilor cu stări reactive și trăiri emotive conflictuale.
49. Cum se manifesta formele psihopatice de comportament la copii.
50. Ce este psihopatia organică?
51. Cum se manifesta copiii cu comportament schizoid?
52. Ce este psihopatia epileptoidă?
53. Cum se comporta copiii cu trăsături isterice de caracter?
54. Cum se comporta copiii cu manifestări epileptice?
55. Descrieți manifestările incipiente ale bolii psihice la copii.
56. Cum se depistează tulburările de comunicare și de învățare?
57. Ce reprezintă tulburarea autistă?
58. Cum se manifesta tulburările de deficit de atenție și de comportament disruptiv
59. Ce sunt ticurile?
60. Dereglări ale dinamicii gândirii. Cum se manifesta inconsecvența raționamentelor?
61. Dereglarea orientării spre scop a gândirii. Cum se manifesta înclinația de a face morală și dereglarea criticismului?